

Taastuenergeetika ja jäätmemajanduse teemarühma, 22. augustil 2018, 10 osalejat

Taastuenergeetika ja jäätmemajanduse ettepanekud, olulised teemad:

- Riigi maksupoliitika võiks olla läbipaistev ja pikaajalise planeeringuga. Poole käigu pealt muudetakse reegleid.
- Laiendada bussipeatuste ja ristmike valgustamist päikesepaneelidega.
- Maakonnaplaneeringus on kirjas, et üldjuhul ei ole päikesepeakide rajamine lubatud väärtuslike maastike ja väärtusliku põllumajandusmaa avamaastikul. Siinkohal võib tekkida väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse kehtestamisel konflikt, kuna Jõgevamaa on valdavalt väärtuslik põllumajandusmaa. Sellel teemal tuleb pidada läbirääkimisi Maaeluministeriumiga ja Põllumajandusametiga.
- Uutes üldplaneeringutes tuleks määrata alad, kuhu päikesepeakid sobivad, näiteks karjäärialad, mäenõlvad. Maakonnaplaneeringu tingimused üle vaadata.
- Koha peal on vaja koostada ringlus. Ettepanekud maksupoliitikale (jäätmete osas). Peame tegema poliitilist lobby tööd, et taastuenergia maksab. Elanikkonna harimine informatsiooni pakkumise mõistes.
- Peipsi äär ei sobi riigikaitse ja keskkonna seisukohast tuulikute paigaldamiseks. Erinevatelt asutustelt tuleb tuulikute paigaldamiseks võtta kooskõlatused.
- Hüdroenergia potentsiaal on maakonnas tagasihoidlik. Magistritöös „Hajutatud energiatootmise potentsiaal Jõgevamaal“ on toodud välja, et praegused poliitilised otsused ei soodusta hüdroenergia tootmise suurenemist. Maakonnaplaneeringus on märgitud olemasolevate paisude rekonstrueerimise vajadused.
- Jõgevamaa potentsiaaliks on biomass (puiduhake, energiavõsa).
- Alternatiivse kütuse tootmine on probleem, kuna see ei tasu äriiselt ära. Järelkult peab maksumaksja peale maksma. Võib-olla tasub see alles 30 või 50 aasta pärast ära.
- Praeguste seaduste järgi maksab rajaja/ehitaja kogu võrguühenduse ja liitumiskulud ise kinni. Maapiirkonnas tähendab see suuremat kulu, kui Tallinna kesklinnas. Regionaalpoliitika rakendamise vajadus!
- Koostootmise juures tekib soojus ja elekter. Elektrist lahti saamine on lihtsam, sooja suunamisega on probleeme. Peab olema turg (nt linnaline asula, tootmisettevõtte, kasvuhoonete süsteemid) soojatootmisele. Koostootmisjaamasid ei saa igale poole teha.
- Biogaasijaamad Põltsamaa, Jõgeva ja Torma suurfarmide lähedusse.
- Väga popid oleksid tööstuslikud pesumajad maapiirkonnas.
- Meie küladeed lagunevad. Mitte keegi ei tunnista, et veame sadu tuhandeid tonne läbi küla, vedamise asemel töödelda kohapeal. Kas taristu peab üldse vastu?
- Jõgevamaal saab energia tootmine põhineda lokaalsetel süsteemidel ehk väiketootmisena, küsimus on selles kas seda toetatakse või mitte. Suurt tootmist energia osas ei kanna maakond välja, kuna pole taristut ja kliente. Üks hea näide on Vägari pelletitehase elektri- ja soojuse tootmine, kuna ta asub elektriliini kõrval, siis saab ta elektrit realiseerida. Põllumehed saavad ka endale selliseid väiketootmisi rajada.

- Praegu tasub mul osta võrgust, kuid aja möödudes võivad muutuda kasumlikuks ka väikesed koostootmisjaamad majapidamise tarbeks- hetkel on need juba olemas.
- Meil on vaja kedagi maakonda, kes seob (taastuv)energeetika temaatika maakonnas, pakub konsultatsiooni energia valdkonnas. Erinevate ettevõtete koostöö tegemise võimaluste välja nuputamine. Energiakonsultatsioon vallas või maakonnas.
- Võiks teha koostööd ka Tartu Energiaagentuuriga.
- Saksamaal oli igas maakonnas üks bioenergia esindusasula, kus riik pani õla alla ja oli teistele eeskujuks. Võib-olla oleks ka meil lahenduseks ühe esindusasula pilootprojekti väljatöötamine. Jõgevamaal võiks olla pilootprojekt, et üks linn ja üks alevik.
- Torma prügila on Mustvee valla ja osaliselt Jõgeva valla Torma piirkonna piirkondlik jäätmejaam, kus on säilinud ka prügila funktsioon. Prügilatel pole enam kohta Eesti jäätmesüsteemis, nad saavad end kujundada ümber jäätmejaamadeks või ümbertöötlemise keskusteks, kus toodetakse näiteks jäätmekütust.
- Sorteerimine ja keskkonnateadlikkuse tõstmine, vastavate süsteemide väljatöötamine. Hajaasustuses saab biojäätmekohad peal kompostida. KIK toetab hajaasustuses vee- ja kanalisatsiooni välja ehitamist, kuid ei anna raha kompostimiseks. Jaama pole vaja, tarvis on ühte komposterit igasse talu. Seega riik võiks toetada ka komposterite soetamist. Kui kompostitakse igas talus, siis ei ole vaja teha kulutusi ja pole nõudeid. Inimesi tuleb õpetada, kuidas seda kõige mõistlikumalt teha (jäätmemajanduse juhendmaterjalid). Kokku vedamist ja tsentraalseid asju saab teha suurlinnades.

Protokollisid: Maiu Veltbach ja Janika Merisalu